

Universiteit Leiden

Mensenrechten in het Midden-Oosten:

In hoeverre hebben de effectiviteit van de rechterlijke macht en de baanzekerheid van Assad invloed gehad op de schending van Artikel 21 van het ICCP, het recht op protest, tijdens de gemobiliseerde protesten in maart 2011?

Sinan Kula
S1860488
Docent: Violet Benneker
2018-2019
Politologie: Internationale Betrekkingen en Organisaties

Introductie

Acht jaar geleden, op 15 maart 2011, bereikte de Arabische Lente ook Syrië. Het regime van Bashar Al Assad reageerde met dodelijk geweld om de protesten te onderdrukken. Deze gewelddadige reactie was de aanleiding voor het meest intense gewapende conflict in de regio. Er bestaan verschillende, soms tegenstrijdige, theorieën die verklaren waarom staten de mensenrechten schenden van hun burgers. Staten zijn namelijk zowel de voornaamste overtreders als de voornaamste verdedigers van mensenrechten (Donnelly, 2006; Soyasal, 1994). De meeste van deze theorieën richten zich echter op internationale aspecten van mensenrechten verdragen en nemen binnenlandse factoren te weinig mee in hun verklaring. In dit onderzoek zal ik het schenden van mensenrechten onderzoeken aan de hand van de theorie van Conrad en Ritter (2013) welke het schenden van mensenrechten juist verklaart vanuit binnenlandse factoren. Zij stellen dat wanneer er sprake is van een ineffectieve rechterlijke macht en de leider onzeker is van zijn positie, de leider zal overgaan op mensenrechtenschending wanneer de leider wordt bedreigd door gemobiliseerd protest. Indien er wel sprake is van een effectieve rechterlijke macht en de leider zeker is van zijn positie, zal de leider minder snel mensenrechten schenden om zo vervolging door de rechterlijke macht te voorkomen. De theorie gaat dus uit van rationele afweging die de leider maakt waarbij de binnenlandse context, namelijk de effectiviteit van de rechterlijke macht, de baanzekerheid en het gemobiliseerd protest, bepalend is voor de uitkomst van deze afweging. Dit kwalitatieve onderzoek zal dit voorgestelde mechanisme verder onderzoeken. De onderzoeksvraag hierbij luidt: In hoeverre hebben de effectiviteit van de rechterlijke macht en de baanzekerheid van Assad invloed gehad op de schending van Artikel 21 van het ICCP, het recht op protest, tijdens de gemobiliseerde protesten in maart 2011?

Dit onderzoek levert een bijdrage doordat de theorie van Conrad en Ritter (2013) is gebaseerd op kwantitatief onderzoek, terwijl dit onderzoek kwalitatief van aard is. De kwalitatieve benadering is een goede manier om het voorgestelde mechanisme op een andere manier te onderzoeken wat nieuwe inzichten kan leveren. Daarnaast wordt er in het heden actief gewerkt aan het verbeteren van mensenrechtensituaties over de gehele wereld. Zeker nu men van plan is de wederopbouw in Syrië te beginnen, kunnen de uitkomsten van dit onderzoek nuttige handvatten bieden voor beleidsmakers bij het bepalen welke middelen zij wel en niet moeten gebruiken.

Eerst wordt er een overzicht gegeven van de verschillende theorieën aangaande het schenden van mensenrechten en wordt de theorie van Conrad en Ritter (2013) verder uitgewerkt. Vervolgens zal de methodologie worden besproken en zullen de belangrijkste concepten worden geoperationaliseerd. Daarna worden de resultaten besproken. In de conclusie en discussie wordt een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvraag en zullen de zwaktes en tekortkomingen van het onderzoek worden aangekaart. Uit de resultaten blijkt dat er sprake was van een ineffectieve rechterlijke macht maar een sterke baanzekerheid van Assad. Ondanks de sterke baanzekerheid, zijn er toch mensenrechten geschonden tijdens de protesten. Dit gaat in tegen de theorie van Conrad en Ritter (2013) die stelt dat voor het schenden van mensenrechten er zowel een ineffectieve rechterlijke macht moet zijn als een onzekere positie van de leider.

Theoretisch Kader

De meest dominante opvatting betreft het (niet) naleven van mensenrechten richt zich, impliciet of expliciet, op een rationale kosten-batenanalyse. Volgens dit perspectief leven staten verdragen alleen na wanneer dit voordelig of minstens kosteloos is voor hen. Er worden hier drie verklaringen voor gegeven: (1) staten zouden zich hetzelfde gedragen zelfs als er geen verdrag was; (2) ze worden gedwongen in het naleven van het verdrag doordat de straffen op schending groter zijn dan de kosten van naleving; of (3) ze behalen een belangrijk voordeel door naleving dat groter is dan de kosten van toewijding aan het verdrag (Cole, 2015).

Een andere verklaring kijkt naar het gebrek aan handhavingsmechanismen binnen het internationale mensenrechtenregime. Het mensenrechtenverdrag regime is relatief zwak vergeleken bij het financiële of handelsregime. Zo is er geen competitieve markt die landen motiveert tot het nakomen van de verdragen en zijn er geen sterke monitoring- of handhavingsmechanismen. De beschikbare mechanismen voor het monitoren, naleven en handhaven van mensenrechten zijn afwezig, vrijwillig of zwak en niet toereikend genoeg (Bayefsky, 2001). Met het gebrek aan machtige landen die zich sterk inzetten voor de effectiviteit van internationale mensenrechtenverdragen, is het aantrekkelijk voor landen met weinig mensenrechten om een verdrag te ratificeren als blijk van goede wil terwijl ze zich hier niet aan zullen houden (Goldsmith & Posner, 2005). Het ratificeren verklaart en drukt namelijk de positie van een land uit richting de internationale gemeenschap. Deze positie kan oprecht zijn, maar dat is niet altijd het geval. Landen zijn zich zowel bewust van het feit dat ze worden beloond voor de posities die ze innemen in tegenstelling tot hun daden, als van het feit dat de monitoringmechanismen zwak zijn en de externe druk om de juiste positie in te nemen hoog is. Hierdoor nemen regeringen posities in die ze niet nakomen, maar waar ze wel voor worden

beloond. Mensenrechtenverdragen zijn hierin verschillend van bijvoorbeeld het IMF-verdrag, waarin informatie over de naleving van het verdrag duidelijk en toegankelijk is, en welke een positief effect heeft gehad op het gedrag van staten. Dit perspectief helpt verklaren waarom ratificatie van verdragen soms leidt tot slechtere mensenrechten. Het ratificeren is namelijk een vrij kosteloos proces voor landen wat ertoe kan leiden dat het land minder onder druk staat door de internationale gemeenschap om het beleid wat ze voeren te hervormen. Doordat de monitoring en handhaving mechanismen minimaal zijn, hoeft het land zich vervolgens niet echt aan het verdrag te houden (Hathaway, 2011).

Een andere verklaring beweert dat het geen strategische keuze is van staten om zich niet te houden aan de verdragen, maar dat de oorzaak ligt in de structurele onbekwaamheid om deze verdragen te implementeren (Cole, 2015). De grootste belemmering volgens deze theorie is een inefficiënte bureaucratie. Een sterke, autonome en stabiele bureaucratie versterkt maatschappelijke, politieke en fysieke integriteit waardoor staten verdragen beter kunnen en zullen naleven. De geografische opmaak van een land heeft ook enkele invloed. Naarmate een land groter is wordt het namelijk lastiger voor de centrale overheid om de implementatie van rechten te monitoren en handhaven. Daarnaast beweert Cole (2015), in tegenstelling tot de algemene opvatting, dat het ratificeren van verdragen juist meer aandacht trekt voor de mensenrechtensituatie in een land. Indien de verdragen niet worden nagekomen, zou er dus geïnvesteerd moeten worden in het bewerkstelligen van de juiste faciliteiten om deze verdragen te kunnen implementeren. Het opleggen van economische sancties, structurele aanpassingsprogramma's en militaire interventie zou juist zorgen voor een verslechtering van mensenrechten in plaats van een verbetering. Dit komt doordat landen hierdoor nog minder kunnen investeren in het opzetten van de juiste structuren om de mensenrechten te implementeren (Abouharb & Cingranelli, 2007).

Daarnaast verklaart een andere theorie het schenden van mensenrechten en onderdrukking aan de hand van natuurlijke hulpbronnen. DeMerrit en Young (2013) tonen in hun onderzoek aan dat er een directe link is tussen staten die afhankelijk zijn van winsten uit olie en andere brandstoffen voor inkomen en de mate waarin deze staten hun burgers onderdrukken. De resultaten wijzen uit dat bij een land dat een olie-exporteur is de kansen groter zijn op extralegale moorden, verdwijningen, marteling en onrechtvaardige gevangenschap. Ze stellen dat onderdrukking een aantrekkelijk beleidsmiddel is voor leiders omdat het goedkoop en makkelijk inzetbaar is. Daarnaast veronderstellen ze dat leiders proberen hun omzet te vergroten. Een potentiële bron van inkomsten is de populatie in een land en onderdrukking reduceert inkomen uit deze bron. Hierom moeten leiders een afweging maken tussen de kosten

(minder omzet) en baten (geen opstanden) van onderdrukking. Naarmate een staat meer inkomsten heeft uit brandstoffen (olie en gas) wordt de staat minder afhankelijk van zijn burgers voor inkomsten. Dit zorgt ervoor dat het gebruik maken van onderdrukking als beleidsmiddel minder kosten met zich meebrengt en daardoor sneller zal worden ingezet. (DeMerrit & Young, 2013).

Deze verklaringen voor het schenden van mensenrechten door staten zijn incompleet, ondanks dat ze allemaal bepaalde juiste aspecten bevatten die deels de schending van mensenrechten kunnen verklaren. Ze houden geen rekening met binnenlandse structuren die zwak of sterk kunnen zijn en die het gedrag van staten beïnvloeden zoals de effectiviteit van de rechterlijke macht en de rol van persoonlijke overwegingen van de leiders. Ik analyseer wat het effect is van de mate van politieke zekerheid van een leider en de sterkte van de rechterlijke macht op het schenden van mensenrechten. Mijn theoretische vertrekpunt is de theorie van Conrad en Ritter (2013). Volgens deze theorie onderdrukken staten hun populatie om gemobiliseerde protesten te controleren, maar moeten leiders hierbij rekening houden met de binnenlandse rechterlijke macht waarop internationale mensenrechtenverdragen een klein maar belangrijk effect hebben. Door het verder onderzoeken van deze theorie kan deze worden versterkt of afgezwakt.

Leiders nemen het besluit om te onderdrukken (of niet) op basis van hun baanzekerheid. Leiders met een lagere baanzekerheid reageren op toenemende mobilisatie met toenemende onderdrukking, ondanks het feit dat ze door de rechterlijke macht verantwoordelijk gehouden zullen worden voor hun daden. Daarentegen zullen leiders die zeker zijn van hun positie minder onderdrukken, in kader van de geratificeerde verdragen, om zo potentiële vervolging te voorkomen wat hun positie in gevaar zou brengen. Zodoende hebben internationaal mensenrechtenverdragen geen effect op beslissingen van een staat om te onderdrukken indien leiders een lage mate van baanzekerheid hebben maar leiden ze wel tot minder onderdrukking naarmate deze leiders een zekere positie hebben.

Doordat internationale verdragen leiders kunnen beperken in het onderdrukken van mensenrechten beïnvloedt dit ook het gedrag van groepen die zich mobiliseren tegen de staat, wat vervolgens weer de keuzes beïnvloedt van de staat om over te gaan tot onderdrukking. Verdragen beïnvloeden dus niet alleen mensenrechten maar ook de hele praktijk van onderdrukking en mobilisatie in zijn geheel. Daarnaast benoemen Conrad en Ritter (2013), in tegenstelling tot de meeste dominante opvattingen, dat internationale mensenrechtenverdragen een positief effect hebben op de bescherming van rechten mits leiders zeker zijn van hun positie. Ook biedt dit theoretische kader een interessante toevoeging op de bestaande literatuur door te

kijken naar de rol van politieke overleving met betrekking tot binnenlandse politieke processen. De theorie beweert dus dat een hogere baanzekerheid van leiders een versterkend effect heeft op de mogelijkheid van binnenlandse instituties om de leiders te bedwingen. Leiders die een veilige positie hebben nemen institutionele beperkingen meer in acht dan leiders met een kwetsbare positie. Onzekere leiders gebruiken onderdrukking om gevaarlijke mobilisatie te controleren zodat ze op hun positie kunnen blijven en verplichtingen jegens internationale verdragen schrikken deze onzekere leiders niet af om op deze manier te reageren.

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag is het belangrijk om de volgende concepten duidelijk te definiëren: gemobiliseerd protest, effectiviteit van de rechterlijke macht, baanzekerheid. Daarnaast is het van belang dat het juridische artikel 21 van het *International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)* uiteen wordt gezet zodat duidelijk is wanneer men kan spreken van een schending van dit artikel.

Een gemobiliseerd protest is een gecoördineerde poging door een groep van non-statelijke actoren, binnen de territoriale jurisdictie van de staat, om politieke uitkomsten buiten de staatsinstituties te beïnvloeden. Burgers die ontevreden zijn met de status quo handelen samen om de overheid te bedreigen of daadwerkelijk af te zetten. Dit overwicht gebruiken ze om concessies te verkrijgen in bepaald beleid, toewijzing van middelen, of machtsverdeling. Deze gemobiliseerde protesten kunnen legaal of illegaal zijn, gewelddadig of vreedzaam, met de protesten variërend tussen vreedzaam demonstraties tot gewelddadige rellen. De groep kan iedere grootte hebben, maar individuen vallen niet onder deze definitie (Conrad & Ritter, 2016). Gemobiliseerd protest komt tot stand in twee fasen. Eerst besluiten individuen op basis van een kosten-baten analyse op individueel niveau of het gunstig is om collectief te handelen. Vervolgens dreigen gevormde groepen daadwerkelijk handelingen uit te voeren die kosten met zich meebrengen voor de staat zodat ze de status quo aanpassen (McAdam, 2010).

Effectiviteit van de rechterlijke macht is tweeledig. Ten eerste moet de rechterlijke macht daadwerkelijk bereid zijn de regering te vervolgen. Het is hier dus van belang dat ze niet alleen de mogelijkheid hebben, maar dit ook daadwerkelijk zouden doen. Daarnaast moeten de burgers het vertrouwen hebben dat de rechterlijke macht hiertoe bereid en in staat is (Conrad en Ritter, 2013).

De rechterlijke macht heeft twee mechanismen om internationale mensenrechtenverdragen af te dwingen. Het eerste mechanisme, welke een direct effect heeft, stelt nationale rechtbanken ertoe in staat om verdragen direct te implementeren doordat deze verdragen zwaarder wegen dan gewone wetgeving. In landen waar dit mechanisme aanwezig is zijn verdragen quasi-

constitutioneel en kunnen rechtbanken deze verdragen gebruiken om nationale wetgeving opzij te zetten en de overheid in haar acties te beperken. Het tweede mechanisme is de wijze waarop rechtbanken internationale wetgeving interpreteren omdat nationale wetgeving conform verdragen moet zijn. Op deze wijze kunnen nationale rechtbanken de interpretatie van nationale wetgeving aanpassen zonder deze wetten formeel te hoeven veranderen. Rechtbanken hebben de discretie om de legale mechanismen die zij tot hun beschikking hebben wel of niet te gebruiken. Daarnaast kan in een land één of beide van deze mechanismen afwezig zijn (Carruba, 2009)

Baanzekerheid houdt in dat de verwachting is dat de leider zijn positie zal blijven behouden, voor er enige gemobiliseerd protest heeft plaatsgevonden. Er zijn meerdere factoren die invloed hebben op het behouden van de positie zoals zichtbare persoonlijke aspecten als leeftijd en ervaring, de institutionele mogelijkheid om een leider van zijn positie te verwijderen en de uitkomsten van beleid tijdens zijn of haar ambtsperiode. Daarnaast spelen andere factoren een rol zoals de persoonlijke sterkte van de leider, of de leider getest is op de positie, of de positie onderhevig is aan verkiezingen of is er sprake van een zwakke economie. Deze factoren beïnvloeden de baanzekerheid van de leiders, maar bepalen dus ook de omstandigheden voor een mogelijk conflict met een gemobiliseerde afscheidingsbeweging. Deze protesten hoeven niet uitsluitend te zijn voor beleidsveranderingen in termen van een specifiek mensenrechtenverdrag maar kunnen om elke reden plaatsvinden (Young, 2016).

Artikel 21 van het ICCPR stelt het volgende:

The right of peaceful assembly shall be recognized. No restrictions may be placed on the exercise of this right other than those imposed in conformity with the law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, public order (ordre public), the protection of public health or morals or the protection of the rights and freedoms of other.

Daarnaast zijn er richtlijnen vastgesteld door verschillende instanties zoals door Amnesty International, in de “*Guidelines for Implementation of the Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials*” en door Artikel 19 in “*The Right to Protest: Principles on protection of human rights in protests*”. In beide documenten wordt het ‘*protect life*’ principe benoemd die het opzettelijk gebruiken van dodelijk geweld, door de politie en het leger, met als doel het handhaven van de wet of het beschermen van overheidsbelangen, zoals

het uiteendrijven van een protest, verbiedt. Dodelijk geweld mag slechts gebruikt worden als laatste redmiddel in het geval van zelfverdediging (Amnesty International, 2016).

Methodologie

Er wordt in dit onderzoek gebruik gemaakt van een typische casus studie (Seawright, & Gerring, 2008). Als casus is Syrië tijdens de Arabische opstanden in 2011, onder het bewind van Assad gekozen. De typische casus studie als onderzoeksdesign is een analyse van een enkele casus binnen het raamwerk van een bestaande theorie. Dit onderzoeksdesign is geschikt voor het onderzoeken van een causaal mechanisme binnen een bepaald fenomeen. In het geval van mijn onderzoek is deze dus geschikt omdat ik tracht te onderzoeken wat het verband is tussen de effectiviteit van de rechterlijke macht en politieke zekerheid van de leider, en de mate waarop mensenrechten zijn geschonden tijdens een gemobiliseerd protest. Syrië is een geschikte casus omdat er herhaaldelijk mensenrechten zijn geschonden tijdens de opstanden. Door deze casus in diepte te onderzoeken, waarbij het theoretische kader van Conrad & Ritter wordt gehanteerd, kan het causale mechanisme die zij voorstellen in hun theorie worden onderzocht. De uitkomst van het onderzoek kan de bewering over dit voorgestelde mechanisme zodoende versterken of verzwakken. Indien de uitkomst van het onderzoek bevestigend is, versterkt dit de theorie waarop dit mechanisme is gebaseerd. Echter, omdat de theorie is gebaseerd op meerdere casussen, versterkt de uitkomst van één extra casus de theorie niet enorm. Gelijkerwijs, indien de uitkomst negatief is, doet de uitkomst van het onderzoek niet veel af aan de sterke van de theorie (Lijphart, 1971).

De hoofdvraag van het onderzoek is: in hoeverre hebben de effectiviteit van de rechterlijke macht en de baanzekerheid van Assad invloed gehad op de schending van Artikel 19, het recht op protest, tijdens de gemobiliseerde protesten in 2011 door het Assad-regime? Om tot een antwoord op deze vraag te komen, zullen er een aantal deelvragen worden geformuleerd. De deelvragen zijn te verdelen in conceptvragen, noodzakelijke vragen en tot slot een causaliteitsvraag. De concept vragen hebben als doel de belangrijkste concepten uit te werken. Het is hierbij van belang dat de concepten uiteen worden gezet in de context van het onderzoek. Er zijn in totaal vier conceptvragen: (a) hoe effectief was de rechterlijke macht in Syrië in 2011?; (b) wat was de politieke baanzekerheid van Assad in 2011?; (c) in welke mate mobiliseerde de burgers zich tegen het Assad-regime in 2011? De noodzakelijke vragen zijn vragen waarvan de antwoorden essentieel zijn voor de beantwoording van de hoofdvraag. Er zijn in totaal drie noodzakelijke vragen: (a) wat wilden de burgers bereiken met de

gemobiliseerde protesten van 2011?; (b) hoe reageerde de staat op de gemobiliseerde protesten in 2011?; (c) hoe reageerde de rechterlijke macht na de schendingen van Artikel 19 door Assad? Deze concept- en noodzakelijke vragen zullen in de resultaten per hoofdconcept (rechterlijke macht, baanzekerheid en protesten) worden beantwoord. Tot slot is er de causale vraag. Deze causaliteitsvraag is tevens gelijk aan de onderzoeksvraag omdat er in dit onderzoek een causaal mechanisme wordt onderzocht uit de theorie van Conrad & Ritter. De causaliteitsvraag is; (a) op welke manier heeft de baanzekerheid van Assad in combinatie met de effectiviteit van de rechterlijke macht invloed gehad op de keuze om het recht op protest van zijn burgers te schenden?

Zoals eerder genoemd zijn de belangrijkste concepten in dit onderzoek effectiviteit van de rechterlijke macht, baanzekerheid en gemobiliseerd protest. Deze concepten zijn gedefinieerd in het theoretisch kader. Voor het uitvoeren van het onderzoek is het noodzakelijk dat deze concepten in de onderstaande sectie worden vertaald naar meetbare eenheden. Deze eenheden zullen vervolgens scores krijgen. Problemen aangaande de validiteit van de concepten en bronnen worden besproken bij de discussie aan het einde van het onderzoek.

Effectieve rechterlijke macht

Om de effectiviteit van de rechterlijke macht te meten zal er gebruik worden gemaakt van de operationalisering van de *World Justice Project (WJP)*. In totaal zijn er 8 meetbare factoren:

1. Wel (1) of geen (0) beperkingen op de macht van de overheid. Hier gaat het erom of de macht van de overheid is beperkt door de wetgevende en rechtsprekende macht, door onafhankelijke commissies, of er ambtenaren worden vervolgd voor overtredingen, in hoeverre de overheid zich moet verantwoorden aan niet-gouvernementele organisaties zoals de media en of de transitie van macht onderhevig is aan de wet.
- 2: Absentie (1) of aanwezigheid (0) van corruptie. Hier wordt gemeten of ambtenaren, leden van de uitvoerende macht, politie en militairen hun publieke positie gebruiken voor privé verdiensten.
- 3: Wel (1) of geen (0) transparante processen. De meetbare gegevens bij dit punt zijn in hoeverre informatie over wetten en rechterlijke processen beschikbaar zijn en of burgers het recht hebben om informatie op te vragen
- 4: De aanwezigheid (1) of afwezigheid (0) van fundamentele rechten. Dit zijn rechten als gelijke behandeling, het recht op veiligheid en leven, het recht op een eerlijk proces is voor de

aangeklaagde, het recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op vrijheid van religie en het recht op organiseren en bijeenkomen.

5: Onafhankelijkheid (1) of afhankelijkheid (0) van Rechters. Hier wordt gemeten in hoeverre de benoeming en de werkzaamheden van rechters vrij is van corruptie en invloed van de uitvoerende macht.

6: Effectieve (1) of Ineffectieve (0) wettelijke handhaving. Dit meet in welke mate administratieve handelingen worden uitgevoerd zonder vertraging.

7: Effectief (1) of ineffectief (0) civielrecht. Het is hier van belang dat mensen toegang hebben tot civielrecht welke vrij is van discriminatie, corruptie en invloed van de overheid.

8: Effectief (1) of ineffectief (0) strafrecht. Dit meet in hoeverre onderzoek naar criminaliteit effectief is, of het correctie systeem effectief is in het reduceren van crimineel gedrag, vrij is van corruptie en of het strafrecht onpartijdig is.

De schaal van een effectieve rechterlijke macht is dus van laag naar hoog van 0 tot 8, gebaseerd op de bovenstaande criteria. De ideale data voor deze meting zou een analyse zijn door die het WJP zelf is uitgevoerd aangezien zij deze criteria hebben opgesteld of een index die de kwaliteit van rechterlijke macht van Syrië in 2011 aangeeft. Echter zijn er in het WJP-rapport geen gegevens over Syrië beschikbaar. Vanwege de politieke situatie zijn er weinig onderzoeken uitgevoerd in Syrië naar de effectiviteit van de rechterlijke macht. Hierom zal er gebruik moeten worden gemaakt van secundaire literatuur die elk van de meetbare eenheden die hierboven staan beschreven beschrijft. Er zal voornamelijk gebruik worden gemaakt van de *ILAC Rule of Law Assessment Report* (Ekman, 2017) over Syrië die de situatie van voor, tijdens en na de Arabische lente beschrijft en ook de huidige voor de rechterlijke macht aankaat zoals aansprakelijkheid en vermissingen. In het rapport zijn er ook meerdere rechters en advocaten geïnterviewd waardoor niet alleen de situatie op papier wordt beschreven, maar ook hoe effectief de rechterlijke macht daadwerkelijk was.

Baanzekerheid.

Voor de baanzekerheid zal er worden gekeken naar 7 factoren:

1: De leider heeft wel (1) of geen (0) vertrouwen in zijn baanzekerheid. Ondanks dat dit een eigen perceptie is van de leider, wordt dit toch meegenomen omdat deze eigen perceptie invloed heeft op het handelen van de leider. Dit zal worden onderzocht aan de hand van een interview na het uitbreken van de opstanden

2: De leider kan wel (1) of geen (0) ervaring hebben in zijn ambt. Er wordt hier gekeken of het een eerste of tweede/meerdere termijn van de leider is. Indien de leider langer de ambt vervult, versterkt dit de baanzekerheid.

3: De afwezigheid (1) of aanwezigheid (0) van institutionele mogelijkheden om de leider af te zetten. Een gebrek aan deze mogelijkheden zoals vrije verkiezingen of via de rechtspraak versterken de baanzekerheid.

4: Een gunstig (1) of (0) ongunstige uitkomst van het socio-economisch beleid. De uitkomsten van zowel economisch als sociaal beleid tijdens de ambtsperiode beïnvloeden baanzekerheid waarbij een negatieve uitkomst van het beleid de baanzekerheid verzwakt en een positieve uitkomst de baanzekerheid versterkt.

5: Een afwezige (2), zwakke (1) of sterke (0) oppositie. Des te sterker de oppositie is, des te meer dit zorgt voor een lagere baanzekerheid van de leider.

6: Regionale trends met behoud (1) of doorbreking (0) van de status quo. Politieke trends die zich voordoen in een regio beïnvloeden de politieke situatie van de landen in deze regio.

7: De steun (1) of weerstand (0) van de militaire macht richting de leider. De steun van de militaire macht versterkt de positie van de leider doordat dit de kans op een coupe verkleint.

De schaal van baanzekerheid is 0 tot 8 van laag naar hoog gebaseerd op de bovenstaande criteria.. De ideale data om het vertrouwen in de eigen baanzekerheid te meten zou een gesprek zijn met Bashar al Assad waarin hij volledig oprecht antwoord geeft op de vragen. Dit is echter niet mogelijk. Om deze reden zal het vertrouwen in eigen baanzekerheid, zoals hierboven aangegeven, worden gemeten door te kijken naar interviews van Bashar al Assad. Hier zal er dan gebruik worden gemaakt van een kwalitatieve inhoudsanalyse. Dit analytisch middel is veelvoudig gebruikt in verschillende tekst analyserende onderzoeken (Allen & Reser, 1990). Het doel van deze kwalitatieve inhoudsanalyse is om te belangrijkste ideeën in een tekst bloot te leggen. Er zal in de interviews worden gezocht naar antwoorden en beweringen van Assad die zijn vertrouwen in zijn positie uitdrukken. Er zijn in 2011 verschillende interviews gehouden met Assad waarvan het interview uitgevoerd door Barbera Walters van ABC het meest geschikt is voor mijn onderzoek, omdat dit het eerste interview is met Assad sinds de opstanden. Het meten van de objectieve baanzekerheid is eenvoudiger dan de eerste en de ideale en beschikbare data zijn aan elkaar gelijk. Het succes van economisch beleid kan worden gemeten aan de hand van economische data zoals van de Wereldbank. De institutionele mogelijkheden tot afzetten kunnen worden gevonden in de wetten van Syrië en het democratisch gehalte is zichtbaar in de *FreedomHouse Index*.

Gemobiliseerd protest

Hierbij wordt er onderzocht in hoeverre de protesten daadwerkelijk een bedreiging vormde voor de uitvoerende macht. De operationalisatie van dit concept zal worden gedaan door middel van 5 meetbare eenheden:

1: Het protest kan verboden (1) of toegestaan (0) zijn voor de overheid. Indien de overheid een protest toestaat, is de kans dat dit protest daadwerkelijk een bedreiging vormt voor deze overheid kleiner.

2: Het protest kan ongecontroleerd (1) of (0) gecontroleerd zijn door de staat in termen van omvang. Indien de overheid een protest niet kan controleren, vormt dit een grotere bedreiging voor deze overheid.

3: Het kan een protest zijn waarbij slachtoffers vallen (2), er maximaal sprake is van schade aan gebouwen en personen (1) of waarbij er geen (0) schade is toegebracht en het vreedzaam verloopt.

4: Het protest kan in de centrale steden (1) of in de rurale gebieden (0). Protesten die plaatsvinden in de grote steden vormen een grotere bedreiging voor de overheid omdat dit een grote impact heeft in termen van zichtbaarheid en legitimiteit.

5: Het protest kan georganiseerd (1) of ongeorganiseerd zijn (0). Indien een protest georganiseerd is, bestaat er een netwerk van demonstranten die zich kunnen verenigen. Dit vormt een grotere bedreiging voor de uitvoerende macht dan een spontaan protest.

De schaal van de bedreiging van een protest voor de uitvoerende macht is dus van 0 tot 6 van laag naar hoog, gebaseerd op de bovenstaande criteria. De ideale data voor deze meting zou een diepte-interview zijn met een aantal van de demonstranten als zowel de organisatoren van deze protesten om zo een volledig beeld te hebben van de organisatiegraad en de reden tot protest. In werkelijkheid ben ik echter afhankelijk interviews die met de demonstranten zijn afgenomen indien ze aanwezig zijn, nieuwsartikelen die de reden van de protesten aankaarten en artikelen van The Human Rights Watch over het verloop van de protesten. De legaliteit van de protesten kan wel daadwerkelijk worden gemeten door te kijken naar de uitspraken van het hof en de uitvoerende macht in Syrië.

Resultaten

In deze sectie zullen de resultaten worden besproken. Zoals eerder aangegeven zijn de concept- en noodzakelijke vragen verwerkt in de resultaten. Deze resultaten zullen per hoofdconcept worden besproken, waarbij er vervolgens wordt gekeken welke waarde de meetbare variabelen krijgen die uiteen zijn gezet in de methodologie.

Rechterlijke macht

Wetgeving die werd geïntroduceerd tijdens de Ba'ath partij regering heeft geleid tot de ontwikkeling van twee parallelle rechtssystemen in Syrië. De een is het reguliere rechtbankensysteem welke alle civiele en criminele zaken in behandeling neemt. De ander is een web van uitzonderlijke rechtbanken. Deze uitzonderlijke rechtbanken hebben echter geen duidelijke beperkingen op hun jurisdictie waardoor zij elk type zaak kunnen behandelen (ILAC, 2017).

Civiele en Criminele rechtbanken

De reguliere rechtbank in Syrië behandelde de civiele en criminele zaken. Deze is verdeeld in rangen waarbij de hogere rangen een bredere jurisdictie hebben. Voor de opstanden stonden de rechtbanken bekend om een extreem traag besluitproces, waarbij het tot vijf jaar duurde tot zaken waren behandeld. In de interviews beschrijven advocaten het gebrek aan competentie en onafhankelijkheid van de uitvoerende macht als de twee voornaamste oorzaken van dit trage proces. Voormalige rechters benoemen dat ze een te grote werkdruk hadden. Sommige moesten tot wel dertig zaken per dag behandelen. Deze enorme werkdruk zorgde voor significante procedurele fouten waardoor de rechten van zowel het slachtoffer als van de verdachte werden geschonden. Daarnaast stellen de geïnterviewde advocaten dat de rechters geen motivatie hadden om te werken in een systeem waarin de rechtspraak werd gebruikt als een middel om burgers te onderdrukken (ILAC, 2017).

Op basis van deze beredenering kan worden vastgesteld dat er geen sprake was van effectief civielrecht (criteria 7 = 0) en effectieve wettelijke handhaving (criteria 6 = 0).

Strafrechtelijke procedure

Als eerst dient er aangifte gedaan te worden bij de politie. Deze voert dan een onderzoek uit waarna wordt bepaald of de zaak wordt doorgezet naar de openbare aanklager. Indien de verdachte verder wordt vervolgd kiest de openbare aanklager welk type rechtbank geschikt is om de zaak te vervolgen. Zaken aangaande serieuzere overtredingen worden doorgezet naar

een onderzoeksrechter. Het proces in de rechtbank is ingericht als een verhooring waarbij de rechter de leiding neemt en advocaten een beperkte rol hebben. De verdachte wordt voorgeleid, aangeklaagd en gevraagd of hij de aanklacht accepteert. Volgens de wet heeft elke verdachte recht op een advocaat indien ze dit willen. Echter, de advocaten worden pas op de dag van het proces aangewezen waardoor zij zich niet goed konden voorbereiden. Daarnaast bestaan er uitzonderingen in de wet. Wanneer iemand bijvoorbeeld wordt aangeklaagd voor spionage heeft deze persoon geen recht op verdediging. Tevens worden zaken waarin de staat een sterke interesse heeft in een bepaalde uitkomst van het proces doorgezet naar de uitzonderlijke rechtbanken. Zo worden zaken waarbij bekend is dat de verdachte de regering niet steunt vaak overgedragen aan de militaire rechtbanken. Deze uitzonderlijke rechtbanken geven zwaardere straffen en zijn makkelijker voor de uitvoerende macht om te beïnvloeden (ILAC, 2017).

Er kan, op basis van deze beschrijving, worden geconcludeerd dat er geen effectief strafrecht aanwezig was (criteria 8 = 0)

Hoogerechtshof

Het hof heeft zeven leden die om de vier jaar worden gekozen door de president. De president kiest ook de president van het hof. Het hof heeft zowel een adviserende rol als de capaciteiten om besluiten te nemen over grondrechtelijke wetten indien dit wordt verzocht door de president, door 1/5e van het parlement of door een lager hof. Het is daarnaast ook het orgaan dat verantwoordelijk is voor toezien op het verloop van de presidentiele verkiezingen en is het enige instituut dat de president kan aanklagen voor hoogverraad, wat de enige misdaad is waarvoor de president verantwoordelijk gehouden kan worden. Uit de grondwet komt duidelijk naar voren dat de rechters van het hof niet afhankelijk kunnen handelen van de president. De president heeft hierdoor controle over het orgaan dat verantwoordelijk is voor het toezien op de verkiezingen en het enige instituut dat in staat is om hem aan te klagen. Daarnaast waren in 2011 de enige instituten die een wet mochten veranderen dezelfde als die de wetten moesten voorstellen, namelijk de president of het parlement. In het interview met de verschillende rechters en advocaten wordt de impressie gewerkt dat het hooggerechtshof niet wordt gerespecteerd onder hen. Het wordt gezien als een middel van de president om de constitutionele, wetgevende, rechtsprekende en overheidsstructuren te controleren en manipuleren (ILAC, 2017).

Hier kan worden geconcludeerd dat de rechterlijke macht de uitvoerende macht niet kon beperken (criteria 1 = 0).

Rechters

Het is niet duidelijk hoeveel rechters er precies waren voor de protesten in 2011. Het aantal varieert tussen de 1180 en 1453. Van deze rechters was ongeveer 14% vrouw. Volgens de wet moet er per 25.000 inwoners één rechter zijn. Uit de statistieken en interviews blijkt dat de overheid bij het benoemen van rechters de alevitische minderheid, welke vaak aanhangers zijn van de Assad familie, sterk voortrekt. Daarnaast hadden regio's waar de alevitische minderheid woonde meer rechters en minder last van onderbezetting. Zo waren er in de stad Homs met 775.000 inwoners, waarvan de meerderheid soennitisch, maar vijf rechters en in een alevitisch dorp met ongeveer 3000 inwoners 10 rechters. Een eis om geselecteerd te kunnen worden als rechter, is dat men lid is van de Ba'ath partij. Daarnaast geven de geïnterviewde rechters aan dat persoonlijke connecties ook erg belangrijk waren. Kandidaten waarvan van de vaders officieren in het leger of rechters zitten worden eerder geselecteerd ondanks dat ze lagere cijfers hebben dan de andere kandidaten. Ook was omkoping in 2011 wijdverspreid. Het kwam regelmatig voor dat de ambtenaren van het Ministerie van Justitie een omkoopsom eiste voor een kandidaat gekozen werd voor de positie als rechter (ILAC, 2017).

Uit de bovenstaande punten en de punten die genoemd staan bij "hooggerechtshof" kan worden geconcludeerd dat de benoeming en het functioneren van de rechters niet integer en onafhankelijk was (criteria 5 = 0).

Omkoping en Corruptie

Tijdens de interviews kwam naar voren dat corruptie wijdverspreid was in de gehele Syrische maatschappij en een obstakel vormde naar gerechtigheid. Advocaten geven aan dat het onmogelijk was om een zaak te winnen voor de gemiddelde burger indien de andere partij meer financiële middelen of banden met de overheid had. Het interveniëren in zaken door de overheid om een bepaalde uitkomst te beïnvloeden kwam ook regelmatig voor. Indien dit gebeurde was het onmogelijk voor de advocaten om hun cliënt te verdedigen. Volgens de rechters stimuleerde de overheid corruptie opzettelijk door de salarissen laag te houden en de werkdruk hoog (ILAC, 2017).

Er wordt dus duidelijk uit zowel de bovenstaande tekst als de tekst onder de andere aspecten van de rechterlijke macht dat corruptie wijdverspreid was (criteria 2 = 0).

Uitzonderlijke Rechtbanken

Zoals eerder genoemd bestaat er een parallel systeem van uitzonderlijke rechtbanken in Syrië

die bedreigingen richting de staat of de politieke controle van de Ba'ath partij behandelt. Er is geen duidelijk onderscheid tussen de jurisdictie van de uitzonderlijke en reguliere rechtbanken. De veiligheidsdiensten kunnen rechters afdwingen om een zaak te bestempelen als een zaak voor deze rechtbank zelfs als dit een misdaad is als drugs verkopen. De uitzonderlijke rechtbanken staan bij advocaten bekend om de wijze waarop ze omgaan met individuen die zijn beschuldigd van spionage en verraad. Volgens *Human Rights Watch* zouden ongeveer 17.000 mensen, die werden vervolgd door de uitzonderlijke rechtbank, vermist zijn geraakt tussen 1980 en 2000 (ILAC, 2017).

Uit het bovenstaande stuk wordt duidelijk dat er geen sprake was van transparante processen (criteria 3 = 0) en dat de fundamentele mensenrechten niet werden gerespecteerd (criteria 4 = 0).

De effectiviteit van de rechterlijke macht in Syrië scoort 0 op een schaal van 0 tot 8 waarbij 0 ineffectief is en 8 effectief. Dit houdt in dat er een enorm ineffectieve rechterlijke macht aanwezig was. Dit stelde Assad ertoe in staat om de mensenrechten van de demonstranten te schenden zonder de vrees dat hij hiervoor vervolgd zou worden door de rechterlijke macht.

Baanzekerheid

Om de politieke zekerheid van Assad in 2011 te begrijpen, is het belangrijk om ook het regionale perspectief in ogenschouw te nemen. De Assad regering vormde het laatste minderheidsregime in het Levant, namelijk een alevitisch regime. Ongeveer 12% van de bevolking behoorde tot deze islamitische sekte tegenover 70% van de bevolking die de soennitische islamitisch volgde. De verwachting was hierom dat het regime uiteindelijk overgenomen zou worden door de meerderheid. Dit was namelijk het patroon dat zich had voorgedaan in de regio zoals de val van de maronieten in Lebanon en het soennitische regime in Irak (Van Dam, 2011). Een recentere regionale trend was de Arabische lente die begon in 2011 waarbij er in verscheidene landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika opstanden ontstonden tegen de heersende machten waarbij vele van deze machten werden afgezet door het volk (Van Leeuwen, 2011). Ook de casus die wordt onderzocht in dit onderzoek was onderdeel van deze Arabische lente.

Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat de regionale trend was dat de leiders werden afgezet (criteria 6 = 0).

Politieke sterkte.

Iets wat echter de positie van Assad versterkte was zijn militaire macht. De alevieten in Syrië waren na het koloniale tijdperk aan de macht gekomen doordat Frankrijk hen als onderdeel van de verdeeltactiek deze macht had gegeven. In 1950 waren ongeveer twee derde van alle officieren in het leger alevieten waardoor deze zich vervolgens het bestuur over Syrië kon toe-eigenen (Van Dam, 2011). De aanwezigheid van een sterke militaire macht die Assad steunde versterkte zijn positie, ongeacht of deze steun gedreven was door loyaliteit, eigenbelang of angst. Ondanks deze sterke militaire macht was Assad's politieke dominantie relatief. Volgens analisten was het regime fragiel, had het weinig steun en was het ideologisch zwak (Van Dam, 2011; Hinnebusch, 2012). Echter was de oppositie nog zwakker. Doordat er in Syrië sprake was van een sterke fragmentatie langs politieke breuklijnen tussen de verschillende gemeenschappen en een zwakke *civil society* had de overheid een relatief sterke positie (Hinnebusch, 2012). Wat de politieke zekerheid Bashar Al Assad nog meer versterkte, was het feit dat voor hem zijn vader Hafez Al Assad sinds 1971 aan de macht was. Er was dus sprake van een sterke institutionalisering van de Assad familie aan de top. Tevens zorgde dit ervoor dat de burgers gewend waren geraakt aan de status quo waarbij de Assad familie aan de macht was.

Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat Assad sterke steun van de militaire macht had (criteria 7 = 1), er sprake was van een zwakke oppositie (criteria 3 = 1)

Socio-economisch beleid

Daarnaast had de economie een grote rol in de sterkte van de baan zekerheid van Assad. Ansani en Daniele (2012) onderzochten wat de rol was van economische motieven in het aanwakkeren van de Arabische lente. Net als in de andere landen die werden getroffen door de opstanden, was er in Syrië sprake van een grote ongelijkheid tussen arm en rijk. Bashar al Assad voerde een economisch beleid dat moest leiden tot een Syrische economie die meer geliberaliseerd was. Hij voerde privé bankieren en verzekeringsmaatschappijen in, verlaagde handelstarieven met aangrenzende staten, gaf licenties aan privéscholen en stond vrij gebruik van internet toe met als doel buitenlandse investeerders te trekken. Ondanks deze hervormingen vreesde Assad echter voor het mogelijke gevolg dat er een grote middenklasse zou ontstaan van soennitische burgers die een bedreiging zouden vormen voor het regime. Om dit te voorkomen bezette Assad een meerderheid in alle grote bedrijven en gaf deze posities aan zijn familieleden en sjiitische burgers die loyaal waren aan het regime. Dit resulteerde in een explosie van corruptie en een groeiende ongelijkheid onder de Syrische bevolking waarbij economische groei alleen deze

rijkste groep bevorderde. De armen, voornamelijk in de rurale gebieden werden leden onder dit beleid (Azme, 2014).

Ondanks dat er sprake was van groei, was dit slechts voor de alevitische bevolking waardoor de uitkomst van het socio-economisch beleid dus ongunstig was (criteria 4 = 0).

Verkiezingen

Ook bestonden er geen institutionele mogelijkheden om Assad af te zetten. In de grondwet was vastgelegd dat de Ba'ath partij, de partij van Assad, de heersende partij is en een meerderheid heeft in het parlement, overheidsinstellingen en in de belangrijkste associaties zoals vakbonden. Daarnaast stond vast dat de Ba'ath partij de president aanleverde welke ook lid is van het hooggerechtshof en de overige leden van het hof koos. Er was dus geen sprake van een scheiding der machten (Zweiri, & Meyer-Resende, 2009). De laatste presidentieel verkiezingen voor de protesten werden in 2007 gehouden. Het volk kreeg hier via een referendum de keuze om Bassad Al Assad als president te accepteren of te weigeren waarbij er niet gestemd kon worden op een andere kandidaat. Volgens de Syrische staat was er een opkomst van 96% en stemde 98% hiervan voor Assad als president. Internationale waarnemers werden echter niet toegestaan en volgens de oppositie was er slechts een opkomst van 51% (O'Bagy, 2012).

Uit het bovenstaande en uit de data van de rechterlijke macht wordt duidelijk dat er geen institutionele mogelijkheden waren om Assad af te zetten en dat er geen vrije verkiezingen waren (criteria 3 = 1). Tevens was dit het tweede termijn van Assad (criteria 2 = 1).

Eigen perceptie politieke zekerheid

Ook speelt de eigen perceptie van baanzekerheid een belangrijke rol. Het eerste interview dat door westerse pers werd afgenomen met Assad was op 7 december 2011 met Barbara Walters van ABC News. In dit uitgebreide interview werd Assad kritisch ondervraagd over de toestand van de protesten in Syrië en over de wijze waarop de overheid hierop had gereageerd. In het interview gaf Assad veelvoudig aan dat volgens hem het overgrote deel van het volk hem steunt en dat de demonstranten slechts een kleine minderheid vormen die deels bestaan uit terroristische extremisten. Tevens werd er een directe vraag gesteld of Assad bezorgd was om zijn positie vanwege de gevolgen van de protesten in andere Arabische landen, waarbij Khadafi was geëxecuteerd en Mubarak gevangen was genomen. Hierop antwoorde Assad wederom dat hij zich niet druk maakt omdat hij de steun van het volk heeft.

Er wordt duidelijk dat Assad vertrouwen had in zijn eigen politieke positie (criteria 1 = 1).

De baanzekerheid van Assad scoort 6 op een schaal van 0 tot 8 waarbij 0 onzeker is en 8 zeker. Dit betekent dat volgens de bovenstaande punten Assad een redelijke baanzekerheid had.

Protesten

De protesten begonnen met een protestmars in Damascus op 15 maart die was aangewakkerd via een facebook pagina. De overheid wilde het protest tegengaan uit angst dat het zich zou verspreiden en deed meerdere arrestaties. Op 18 mei brak protest uit in Dara'a wat het keerpunt zou zijn waarna het land geen rust meer kende. De protesten begonnen na de arrestatie van 15 jonge studenten die waren aangehouden voor het tekenen van afbeeldingen tegen de overheid op muren met graffiti. De eerste eis was de vrijlating van deze jongeren, maar dit breidde zich al snel uit naar het eisen van democratische hervormingen en de vrijlating van meerdere politieke gevangenen. De Syrische overheid reageerde op de protesten in Dara'a door ook deze hardhandig te onderdrukken (New York Times, 2011). President Assad deed concessies in de hoop de protesten te stoppen zoals het verhogen van de salarissen van ambtenaren, het afzetten van de gouverneur van Dara'a, het vrijlaten van 200 politieke gevangenen, het ontbinden van het parlement en het verschaffen van de nationaliteit aan duizenden Koerden. (Al Jazeera, 2011 ; New York Times, 2011). De protesten bleven in dezelfde maand echte groeien en kwamen steeds vaker voor door het gehele land waarbij het aantal demonstranten soms meer dan 10.000 was in steden als Damascus, Baniyan en Dara'a. In Dara'a werd het gebouw van de Ba'ath partij in brand gestoken door de demonstranten. (New York Times, 2011 ; Al Jazeera, 2012). Op 30 maart sprak Assad voor het eerst sinds de protesten het volk publiek toe waarbij hij de oorzaak van de nationale onrust toeschreef aan buitenlandse complotten. (New York Times, 2011) De Syrische overheid reageerde vanaf het begin van de protesten met extreme mate van onderdrukking waarbij er gebruik werd gemaakt van dodelijk geweld om de opstanden tegen te gaan. Op 4 april, ongeveer twee weken na het ontstaan van de protesten, stond het dodental op ongeveer 100 mensen (New York Times, 2011).

Er wordt dus duidelijk dat de protesten door de overheid werden verboden (criteria 1 = 1). Daarnaast waren de protesten te groot voor de overheid om te reguleren en onder controle te houden (criteria 2 = 1). De protesten waren dusdanig intens dat er doden zijn gevallen en panden zijn verwoest (criteria 3 = 2). Ondanks dat de protesten begonnen in de rurale gebieden, verspreidde deze ook naar de grote steden (criteria 4 = 1). De eerste protesten waren georganiseerd via facebook (criteria 5 = 1). De bedreiging van de protesten voor de uitvoerende macht is 6 op een schaal van 0 tot 6 van laag naar hoog. Dit hoge niveau van dreiging voor de

uitvoerende macht zal Assad hebben gestimuleerd om sneller over te gaan op onderdrukking en schending van mensenrechten.

Conclusie

In deze paper is de volgende vraag onderzocht: In hoeverre hebben de effectiviteit van de rechterlijke macht en de baanzekerheid van Assad invloed gehad op de schending van Artikel 21 van het ICCP, het recht op protest, tijdens de gemobiliseerde protesten in maart 2011? Om deze vraag te beantwoorden is eerst gekeken naar de effectiviteit van de rechterlijke macht. De effectiviteit van deze rechterlijke macht scoorde een 0 op een schaal van 0 tot 8 wat inhoudt dat er totaal geen effectieve rechterlijke macht aanwezig was. Dit is te wijten aan het feit dat er een gebrek was aan onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, het ontbreken van mogelijkheden om de uitvoerende macht te beperken, de afwezigheid van een effectief civiel en strafrecht, de aanwezigheid van uitzonderlijke rechtbanken waarin mensenrechten werden geschonden en doordat corruptie wijdverspreid was.

Vervolgens was er onderzocht in hoeverre Bashar Al Assad een zekere positie had. Volgens het onderzoek scoorde Assad 6 op een schaal van 0 tot 8 waarbij 0 onzeker is en 8 zeker. Dit betekent dat Assad een redelijk sterke baanzekerheid had. Ondanks het feit dat de regionale trend was dat de leiders werden afgezet en dat het socio-economisch beleid ongunstig was had Assad dus toch een vrij sterke baanzekerheid. Dit kwam doordat Assad in zijn tweede ambtstermijn zat, sterke steun van het leger had, er een zwakke politieke oppositie was en er geen sprake was van vrije verkiezingen.

Daarnaast is er gekeken naar de toestand en het verloop van de protesten en de reactie van de overheid hierop. Volgens de data vormde de protesten een sterke bedreiging voor de uitvoerende macht, namelijk een 6 op een schaal van 0 tot 6 van laag naar hoog. De protesten vormde zo'n sterke bedreiging vanwege het feit dat de overheid de protesten niet kon controleren ondanks dat ze werden verboden, door de enorme toegebrachte schaden in materiele zin en in mensenlevens en doordat de protesten georganiseerd door het gehele land plaatsvonden.

Volgens de eerder besproken theorie van Conrad & Ritter (2013) zou een lage baanzekerheid en een ineffectieve rechterlijke macht leiden tot mensenrechtenschendingen door de overheid indien er sprake was van gemobiliseerd protest. In het onderzoek heb ik aangetoond dat er een ineffectieve rechterlijke macht was en een redelijk sterke baanzekerheid. Ondanks de baanzekerheid is de Syrische overheid onder het bewind van Bashar al Assad overgegaan op

onderdrukking en mensenrechtenschending bij de protesten. Er kan dus worden gesteld dat het effect van een ineffectieve rechterlijke macht in Syrië genoeg was om over te gaan op onderdrukking en de schending van artikel 21 van het ICCPR tijdens de protesten in Syrië in 2011. Dit komt niet overeen met de theorie van Conrad & Ritter die stelt dat er zowel een ineffectieve rechterlijke macht als een lage baanzekerheid moet zijn voor de leiders overgaan op onderdrukking. De nadruk ligt in de theorie namelijk op de samenwerking van deze twee concepten en niet op de concepten afzonderlijk van elkaar.

Toekomstig onderzoek kan zich erop richten of alleen een ineffectieve rechterlijke macht daadwerkelijk een drijfveer kan zijn voor de leider van een land om over te gaan tot mensenrechtenschending, ondanks het feit dat deze leider zeker is van zijn positie. De uitkomst van dit onderzoek kan dan een bijdrage leveren aan de bestaande literatuur door bestaande theorieën, zoals die van Conrad en Ritter, te verscherpen of zelfs een nieuwe theorie te vormen. Daarnaast is de uitkomst van het onderzoek nuttig voor beleidsmakers die de mensenrechtensituatie in een land willen verbeteren doordat het handvatten biedt over gunstige beleidsvoorstellen.

Discussie

Er zijn echter wat beperkingen aan het uitgevoerde onderzoek. Deze beperkingen zijn te onderscheiden in problemen aangaande de validiteit en de generaliseerbaarheid van het onderzoek.

Eerst zullen de beperkingen met betrekking tot validiteit besproken worden. De eerste beperking is de omvang van het onderzoek. Het onderzoek is van beperkte grootte waardoor er wellicht relevante data niet meegenomen is voor de beantwoording van de onderzoeksvraag. Dit probleem kan worden opgelost door het onderzoek op grotere schaal uit te voeren. De data bestaat nu namelijk slechts uit een beantwoording van de besproken indicatoren in operationalisering van de concepten. Het is aannemelijk dat er in de werkelijkheid een breder scala aan indicatoren invloed heeft op de hoofd concepten. De tweede beperking vormt zich door de *thresholds* van de indicatoren. Bijna alle *thresholds* zijn gecodeerd als of 0 of 1. Dat betekent dat iedere indicator een even zware weging heeft. Echter, in de realiteit zal de ene indicator een groter effect hebben dan de ander. Zo hebben “eigen perceptie” en “regionale trend” een even zware weging wat onwaarschijnlijk zal zijn in de realiteit. Dit zorgt ervoor dat mijn conclusie niet accuraat is. Uit mijn onderzoek komt namelijk naar voren dat Assad een sterke baanzekerheid had, wat hoogstwaarschijnlijk niet zo was. Een realistischere codering waarbij de relatieve verhoudingen tussen de inductoren in acht worden genomen zou dit

probleem kunnen oplossen. De derde beperking vormt zich door de beschikbare bronnen. Zo is er maar gebruik gemaakt van een enkele bron bij het meten van de effectiviteit van de rechterlijke macht, namelijk het ILAC rapport. De reden hiervoor is omdat er weinig bronnen beschikbaar zijn die de situatie beschrijven van de rechterlijke macht in Syrië in 2011 doordat de Syrische regering het land erg gesloten hield. Door gebruik te maken van één enkele bron, bestaat het risico dat er vanuit een vooringenomen perceptie is geredeneerd, zeker doordat het rapport is opgesteld door Westerse experts welke vanuit een ander perspectief redeneren dan een Syriër. Wat dit risico nog meer versterkt is het feit dat informatie uit de bron bestaat uit interviews met anonieme rechters en advocaten, waardoor de informatie niet geverifieerd kan worden.

Ook zijn er beperkingen met betrekking tot de generaliseerbaarheid van het onderzoek. De eerste beperking vormt zich door het feit dat het onderzoek een enkele casus bevat. Daarnaast is er vanwege de omvang van het onderzoek gebruik gemaakt van een enkele tijdperiode in plaats van een vergelijking tussen twee tijdperiodes. Het vergelijken van twee tijdperiodes waarbij er in beide protesten aanwezig waren maar de onafhankelijke variabelen (effectieve rechterlijke macht en baanzekerheid) een andere waarde zouden hebben, zou een sterkere test zijn voor het causale mechanisme. De beperkingen met betrekking tot generaliseerbaarheid kunnen worden opgelost door het onderzoek op dezelfde wijze uit te voeren op meer casussen of een vergelijking te maken tussen een periode van wel en geen mensenrechtenschending in hetzelfde land. Er moet hierbij echter wel worden opgemerkt dat het doel van het uitgevoerde onderzoek niet een generaliseerde conclusie opstellen was, maar om de theorie van Conrad en Ritter, die een causaal mechanisme proponeert, te testen op kwalitatieve wijze.

Literatuurlijst

- ABC News. (2011, 9 december). TRANSCRIPT: Syrian President Bashar al-Assad. Geraadpleegd op 6 mei 2019, van <https://abcnews.go.com/International/transcript-abc-barbara-walters-interview-syrian-president-bashar/story?id=15099152>
- Abouharb, M. R., & Cingranelli, D. (2007). Human rights and structural adjustment. Cambridge University Press.
- Al Jazeera. (2011, 8 december). Syria uprising: Key events. Geraadpleegd op 16 mei 2019 via <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/11/20111111113440490791.html>
- Al Jazeera. (2012, March 2). Syria: The People Awake. Geraadpleegd op 16 mei 2019 via <https://www.aljazeera.com/programmes/2012/03/20123111598441202.html>
- Allen, B., & Reser, D. (1990). Content analysis in library and information science research. *Library and Information Science Research*, 12, 251-62.
- Amnesty International. (2016). Use Of Force: Guidelines for implementation of the UN basic principles on the use of force and firearms by law enforcement officials. Geraadpleegd op 5 mei 2019 via https://www.amnesty.nl/content/uploads/2017/01/ainl_guidelines_use_of_force_short_version_0.pdf?x54531
- Ansani, A., & Daniele, V. (2012). About a revolution: The economic motivations of the Arab Spring. *International Journal of Development and Conflict*, 2(03), 1250013.
- Azmeh, S. (2014). The uprising of the marginalized: a socio-economic perspective of the Syrian uprising. *LSE Middle East Centre paper series* (6). Middle East Centre, LSE, London, UK.
- Bayefsky, A. (2001). The UN human rights treaty system: Universality at the crossroads. The Hague, the Netherlands: Kluwer Law International.
- Carrubba, C. J. (2009). A model of the endogenous development of judicial institutions in federal and international systems. *The Journal of Politics*, 71, 55-69.
- Conrad, C. R., & Ritter, E. H. (2013). Treaties, tenure, and torture: The conflicting domestic effects of international law. *The Journal of Politics*, 75, 397-409.
- DeMeritt, J. H., & Young, J. K. (2013). A political economy of human rights: Oil, natural gas, and state incentives to repress. *Conflict Management and Peace Science*, 30, 99-120.
- Donoho, D. (2006). Human rights enforcement in the twenty-first century. *Ga. J. Int'l & Comp. L.*, 35, 1.
- Goldsmith, Jack L., and Eric Posner (2005). *The limits of international law*. New York: Oxford University Press.

- Hathaway, O. A. (2001). Do human rights treaties make a difference. *Yale IJL*, 111, 1935.
- McAdam, D. (2010). *Political Process and the Development of Black Insurgency, 1930-1970*. University of Chicago Press.
- Hinnebusch, R. (2012). Syria: from 'authoritarian upgrading' to revolution?. *International Affairs*, 88, 95-113.
- ILAC. (2017). ILAC Rule of Law Assessment Report: Syria 2017. Geraadpleegd via <http://www.ilacnet.org/wp-content/uploads/2017/04/Syria2017.pdf>
- Lijphart, A. (1971). Comparative Politics and the Comparative Method. *The American Political Science Review*, 65, 682-693.
- New York Times. (2011). Events in Syria: A Chronology. Geraadpleegd op 15 mei 2019 via <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/ref/timestopics/syriatimeline.html>
- O'Bagy, E. (2012). *Syria's political Opposition*. Washington, DC: Institute for the Study of War.
- Ritter, E. H., & Conrad, C. R. (2016). Human rights treaties and mobilized dissent against the state. *The Review of International Organizations*, 11, 449-475.
- Seawright, J., & Gerring, J. (2008). Case Selection Techniques in Case Study Research: A Menu of Qualitative and Quantitative Options. *Political Research Quarterly*, 61, 294-308. <https://doi.org/10.1177/1065912907313077>
- Soysal, Y. N. (1994). *Limits of citizenship: Migrants and postnational membership in Europe*. University of Chicago Press.
- Turner, B. S. (2006). *Vulnerability and human rights* (Vol. 1). Penn State Press.
- Van Dam, N. (2011). *The struggle for power in Syria: politics and society under Asad and the Ba'th Party*. IB Tauris.
- Van Leeuwen, M. (2011). De 'Arabische Lente' en geopolitiek. Atlantisch Perspectief: *Tijdschrift voor Internationale Betrekkingen en Veiligheidspolitiek*, 35, 4-8.
- Young, J. K. (2009). State capacity, democracy, and the violation of personal integrity rights. *Journal of Human Rights*, 8, 283-300.
- Zweiri, M., & Meyer-Resende, M. (2009). The Frameworks for Elections in Egypt, Jordan, Lebanon, the Palestinian Authority and Syria. *EuroMeSCo Paper. Rome, EuroMeSCo, Istituto Affari Internazionali (IAI)*.